

Pepe Miralles

Encara aquí / Todavía aquí

Més de 20 anys de presència del VIH i de la sida
a l'obra de Pepe Miralles

Planta noble Casal Solleric
14/09/17-06/01/18

"Encara aquí/Todavía aquí" es planteja com una cridada d'atenció sobre la progressiva dissolució de la presència del VIH/sida a l'imaginari col·lectiu, als mitjans de comunicació i, consegüentment, a les diverses expressions artístiques. Amb aquest títol, Pepe Miralles vol assenyalar, a través d'un recorregut transversal i antològic de la seva producció artística que recorre més de trenta anys d'història de la sida, la necessitat de seguir incidint des de tots els àmbits en aquesta temàtica que, per a moltes persones, especialment les més joves, sembla relegada al passat, quasi llunyà; els és externa.

Són escassos els artistes a l'Estat espanyol que han treballat sobre aquesta temàtica, i menys els que ho han fet amb certa continuïtat, creant un cos d'obra que ens permeti veure els diversos moments pels quals ha passat aquesta malaltia, des de la incomprensió i la falta d'informació de finals dels 80 i principis dels 90, fins a les obres que es produeixen en el context de les teràpies combinades.

Des d'aquesta perspectiva, aquesta exposició es formula com un exercici de confrontació entre un passat recent i la nostra actualitat, en què és subjacent el qüestionament de la vigència d'unes obres realitzades majoritàriament a la dècada dels noranta. Les obres que s'hi exhibeixen es presenten com un exercici de memòria d'una realitat superada, d'unes dècades quasi remotes que delmaren tota una generació, d'un desafiament biològic i sociològic que, malgrat la seva duresa, es presentava com a oportunitat per a les superar les inèrcies moralitzadores d'una societat tardofranquista i consolidar les bases d'una realitat més justa i solidària. Malgrat tot, sembla clar que l'escenari que Pepe Miralles ens presenta no difereix molt de la nostra actualitat; que el marcat caràcter de denúncia política (no oblidem que la sida és principalment una qüestió política) que transita a la majoria de les seves obres, continua essent necessari; que la sida, aquesta malaltia carregada de metàfores que de forma transversal evidencia l'homofòbia, el masclisme, la culpabilització del malalt, el rebuig cap a l'"altre" arribà per a quedar i continua encara aquí, entre nosaltres.

Aquesta exposició es proposa principalment com un complicat exercici de reconstrucció i documentació d'una part important de la producció artística que Pepe Miralles ha realitzat entorn de la temàtica del VIH/sida des dels inicis de la dècada dels noranta. Aquesta dificultat rau en el mateix caràcter de les obres, efímer, documental i públic, que n'impedeix la re-presentació en l'exhibició de manera tradicional, i en condiciona els modes expositius, que es materialitzen en molts de casos en forma de documentació, i que requereixen una explicació textual i contextual per a comprendre-les.

Aquest mode expositiu manté un diàleg coherent amb la progressiva desestetització de les obres de Pepe Miralles que desembocarà, en els seus darrers projectes, en treballs com *Proyecto Sida Social/2*, València 2006, que es planteja com un ampli dispositiu documental, com un desplegament informatiu que té per objectiu analitzar i reflexionar sobre la qüestió del VIH/sida després de 30 anys de pandèmia, incidint en aspectes com el fracàs i l'escassetat de les polítiques de prevenció o l'homofòbia subjacent als missatges mediàtics. Per això l'artista es transmuta en un tipus d'arxivista que classifica, ordena, resumeix i ofereix una vasta quantitat d'informació perquè serveixi de punt de partida per al seu debat posterior.

El desplegament expositiu que es presenta al Casal Solleric s'organitza en una sèrie de seccions que, encara que tinguin un cert ordre cronològic, es plantegen més com a modes d'abordatge, com a apropaments a la qüestió des de diverses esferes que, principalment, com acabam d'indicar, envolten allò antropològic, etnogràfic i polític.

"**Preludi**" obre l'exposició i, en certa manera, se'ns ofereix com a primera presa de consciència de l'artista amb aquesta nova malaltia. La segona d'aquestes seccions, "**Etnografia**", recull i reconstrueix les diverses versions que, sota el títol *Etnografia d'una malaltia social*, l'artista realitzà entre els anys 1993 i 1994. La tercera secció "**Preguntes sense resposta**" planteja les conseqüències del silenci polític al voltant d'aquesta malaltia. "**Juan Guillermo**" és, sens dubte, la secció més íntima i corpenedora d'aquesta exposició. S'hi narra, a través de vídeos, instal·lacions, fotografies i altres dispositius el procés de la malaltia, la mort i el desallotjament de l'habitatge del seu amic. A la secció "**Vincles**" es documenten les sis versions de les exposicions que, sota el títol *Proyecto Sida Social* l'artista ha anat presentant a diverses ciutats d'Espanya. **El poder de las palabras** és una sèrie documental que recull distintes intervencions textuals en indrets de cruising. Finalment, una peça es presenta per primera vegada en aquesta exposició, **Los saberes desplegados**. Un reconeixement a totes les veus, els modes i les accions polítiques que han influït en aquest artista i, alhora, una demostració de la gran resposta que el món de l'art, fonamentalment a l'àmbit dels Estats Units, ha ofert a la crisi de la sida.